

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 308/04-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Alfréda Juríčka a Ľubice Juríčkovej, obaja bytom K., zastúpených advokátkou JUDr. E. L., B., ktorou namietajú porušenie ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 CoE 78/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Alfréda Juríčka a Ľubice Juríčkovej odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. septembra 2004 doručená sťažnosť Alfréda Juríčka a Ľubice Juríčkovej (ďalej len

„sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 CoE 78/03.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že v exekučnom konaní vydražili nehnuteľnosti „z kat. úz. K., a to parc. č. 2123/1-zast. pl. o výmere 93 m² a čerpaciu stanicu PH s. č. 429, za sumu 438.090 Sk, ktorú ihneď poukázali na účet súdneho exekútora J. K.“.

Okresný súd Prievidza (ďalej len „okresný súd“) uznesením zo 4. júna 2003 príklep súdneho exekútora neschválil. Proti tomuto uzneseniu podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodoval krajský súd, ktorý uznesenie okresného súdu 30. júna 2004 potvrdil.

Porušenie svojich práv vidia sťažovatelia okrem iného aj v tom, že spravodlivý proces musí vylúčiť ľubovôľu v rozhodovaní a musí tiež zaistiť účinnú súdnu ochranu, pričom v danom prípade súdy rozhodovali po vyše dvoch rokoch a bez relevantného procesného úkonu - námietok. Z ústavného princípu nezávislosti súdov vyplýva i zásada voľného hodnotenia dôkazov. Podľa názoru sťažovateľov súd ani v tomto prípade nepostupoval správne, pretože zohľadnil stanovisko správcu konkurznej podstaty, ale nezohľadnil potvrdenie sťažovateľov o dražbe, ktoré osvedčovalo, že tzv. olejové hospodárstvo čerpacej stanice bolo vydražené s inou nehnuteľnosťou, ktorej príklep bol súdom schválený.

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 CoE 78/03, porušené bolo.“

2. *Uznesenie Krajského súd v Trenčíne zo dňa 30. 6. 2004, sp. zn. 4 CoE 78/03 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

3. *Sťažovateľom priznáva finančné zadosťučinenie v sume 100.000,- Sk, ktorú sumu im vyplatí Krajský súd v Trenčíne do 2 mesiacov od doručenia nálezu.*

4. *Sťažovateľom priznáva náhradu trov konania v sume 14.110 Sk (tri úkony po 4.534 + 136 Sk), ktorú im Krajský súd v Trenčíne vyplatí do 2 mesiacov od doručenia nálezu, k rukám ich právnej zástupkyňi JUDr. E. L. “*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody,

ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Sťažovatelia namietali, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 CoE 78/03 došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K porušeniu označených práv došlo podľa názoru sťažovateľov tým, že krajský súd nevyhovel ich odvolaniu proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľov na schválenie príklepu súdneho exekútora.

Podľa § 134 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „exekučný poriadok“) sa exekúcia predajom nehnuteľnosti vzťahuje na nehnuteľnosť aj s jej súčasťami a príslušenstvom.

Podľa § 148 ods. 1 exekučného poriadku udelenie príklepu podlieha schváleniu súdom.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti zistil, že sťažovatelia na dražbe v exekučnom konaní vydražili „*nehnutelnosti z kat. úz. K., a to parc. č. 2123/1-zast. pl. o výmere 93 m² a čerpaciu stanicu PH s. č. 429*“, pričom zaplatili najvyššie podanie. Súdny exekútor požiadal okresný súd o udelenie súhlasu s príklepom, ktorý príklep súdneho exekútora neschválil. Proti rozhodnutiu okresného súdu podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol tak, že rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

Krajský súd odôvodnil neschválenie príklepu skutočnosťou, „*že v zozname aktív povinného ku dňu 31. mája 2002 sa nachádzajú dva výdajné stojany nafty, ktoré podľa tvrdenia povinného spolu s ostatným zariadením stavby (nádržami, čerpadlami) tvoria príslušenstvo k stavbe, sú zaradené v majetku úpadcu a patria do konkurznej podstaty. Preto pri exekúcii predajom nehnuteľnosti mala byť riadne identifikovaná nielen hlavná vec, ale aj veci, ktoré sú jej súčasťou alebo príslušenstvom. Sporným v danej veci zostalo, či výdajné naftové stojany, čerpadlá a nádrže sú súčasťou alebo príslušenstvom stavby - čerpacej stanice pohonných hmôt alebo samostatnou vecou. Bez vyriešenia tejto otázky s poukazom na ust. § 134 ods. 2 Exekučného poriadku nebolo možné príklep súdneho exekútora na dražbe konanej dňa 14. júna 2002 schváliť. Za týmto účelom, keďže ide o odbornú otázku, mal súdny exekútor obstarat' znalecký posudok*“.

Obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podobne aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, ak sú splnené všetky procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie je umožniť každému reálny prístup k súdu a k tomu zodpovedajúca povinnosť súdu o veci konať. Už samotné konanie a rozhodovanie súdov je prejavom toho, že základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo rešpektované.

K porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, pokiaľ by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby.

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sťažovateľa ústavný súd zohľadnil, že konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, ktorého rešpektovanie vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a tiež akými úvahami sa riadil pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva v prípade *Hadjanastssiou v. Grécko* uviedol, že: „Zmluvné strany (dohovoru) požívajú širokú možnosť voľby primeraných prostriedkov, aby zaistili, že ich súdne systémy spĺňajú požiadavky čl. 6 dohovoru. Vnútroštátne súdy musia však dostatočne jasne uviesť dôvody, na ktorých sa zakladajú ich rozhodnutia“ (sťažnosť č. 20945/87 a rozsudok súdu zo 16. decembra 2002). Požiadavka jasného a jednoznačného odôvodnenia súdnych rozhodnutí bez ohľadu na to, či ide o meritórne rozhodnutia alebo o rozhodnutia procesnej povahy, vystupuje do popredia v prípadoch, keď sa nimi rozhoduje o uplatnení alebo ochrane základných práv a slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach.

Z uvedeného hľadiska ústavný súd preskúmal sťažnosť samotného sťažovateľa a tiež označené rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 4 Co 78/03 z 30. júna 2004 a dospel k záveru,

že sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd podobne ako v prípade iných sťažností namietajúcich porušenie označených práv pred krajským súdom tiež skúmal, či jeho rozhodnutie nebolo svojvoľné alebo arbitrárne a či nezakladá možnosť porušenia sťažovateľmi označených práv. Z postupu krajského súdu je zrejmé, aké skutočnosti uznal za základ svojich rozhodnutí. Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovatelia uvádzajú v konaní pred ústavným súdom, žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť právne závery krajského súdu. Procesný postup krajského súdu sa nejaví podľa názoru ústavného súdu ako svojvoľný, neodôvodnený a zjavne neopodstatnený, teda taký, aby ústavný súd mohol považovať konanie krajského súdu za porušenie označených základných práv.

O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade krajským súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení exekučného poriadku, že by sa zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, III. ÚS 14/04). Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02).

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností vyplýva, že sťažovateľom nebolo odňaté ani obmedzované právo byť účastníkom konania a že mohli svoje práva dané im hmotnými a procesnými právnymi predpismi v konaní uplatniť. Súdy svoj postup a rozhodnutie odôvodnili.

Nespokojnosť, resp. nestotožnenie sa sťažovateľov s obsahom uznesenia krajského súdu sp. zn. 4 CoE 78/03, nie je dôkazom jeho neústavnosti, arbitrárnosti alebo svojvôle,

a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradit' právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Zároveň bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov, keďže ústavný súd odmietol sťažnosť v celom rozsahu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2004